

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 14.10.2026
Sayı : 2023

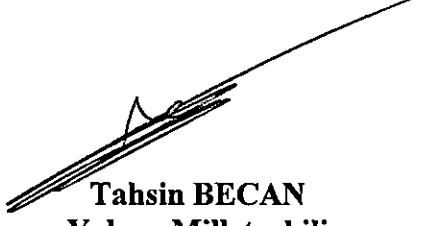

10/4717

Tahsin BECAN
CHP Yalova Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yalova'da son yıllarda yaşanan deniz kirliliği sorunlarının nedenlerinin bütün yönleriyle ortaya çıkarılması, kirliliğe yol açan etkenlerin belirlenmesi, mevcut atık yönetimi ve arıtma sistemlerinin yeterliliğinin incelenmesi ve benzer çevre felaketlerinin önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz. 13.10.2026

Tahsin BECAN
Yalova Milletvekili

GEREKÇE

Marmara Denizi, yalnızca çevresel açıdan değil, bölge halkının sağlığı, balıkçılık faaliyetleri, turizm, ekonomik yaşam ve doğal ekosistemin sürdürülebilirliği açısından da büyük önem taşımaktadır. Marmara Denizi'ne kıyısı bulunan Yalova'da deniz kirliliğinin önlenmesi, kıyıların korunması ve gelecek kuşaklara sağlıklı bir çevre bırakılması kamusal bir sorumluluktur. Ancak atık yönetimi, arıtma sistemleri ve çevresel denetimlerle ilgili yaşanan sorunlar, bu sorumluluğun yerine getirilmesine ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Yalova'da son yıllarda deniz kirliliği nedeniyle farklı kurum ve işletmelere milyonlarca liralık idari para cezaları uygulanmıştır. 2022 yılında Jabrayıl Doylatzadeh adlı gemiye 3 milyon 789 bin lira, 2025 yılında kirli balast suyu deşarjı nedeniyle AL LUQTA adlı gemiye 26 milyon 656 bin lira ceza kesilmiştir. Aynı yıl Çınarcık Belediyesi'ne atık su taşkınları nedeniyle farklı tarihlerde 1 milyon 337 bin lira ve 2 milyon 674 bin lira, Kuru Belediyesi'ne 1 milyon 337 bin lira, Beşiktaş Tersanesi'ne ise 3 milyon 739 bin lira idari para cezası uygulanmıştır.

Yalova'da 2026 yılı Ekim ayında ortaya çıkan ve kamuoyuna yansıyan son olay da deniz kirliliği konusunda gerekli önlemlerin ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin kapsamlı biçimde incelenmesi gerektiğini bir kez daha göstermiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ekiplerinin gerçekleştirdiği incelemelerde, Çiftlikköy ilçesine bağlı Denizçalı Köyü'nde bulunan Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası'ndan çıkan ve arıtma işlemine tabi tutulmayan kirli suyun, mevcut hatta meydana gelen tıkanıklık nedeniyle dere yatağına ulaştığı ve buradan Marmara Denizi'ne karıştığı belirlenmiştir. Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde gerçekleşen olay nedeniyle Yalova İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği'ne (YAKAB) 5 milyon 34 bin lira tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

Söz konusu olay, yalnızca bir atık hattındaki tıkanıklık olarak değerlendirilmemelidir. Arıtılmamış atık suyun çevreye ve denize ulaşması; tesislerin işletilmesi, altyapının bakımı, olası arızalara karşı alınan önlemler, atık suların kontrolü ve kamu kurumlarının denetim sorumlulukları bakımından kapsamlı bir incelemeyi zorunlu kılmaktadır. Çevre kirliliği meydana geldikten sonra idari para cezası uygulanması önemlidir; ancak asıl amaç, kirliliğin ortaya çıkmasını önlemek ve çevreye verilen zararı en aza indirecek önlemleri zamanında almaktır.

Yalova'nın deniz kirliliği sorunu, tek bir olayla ele alınamayacak kadar geniş bir çevresel sorumluluk alanını kapsamaktadır. Atık depolama tesisleri, kanalizasyon ve atık su altyapısı, arıtma sistemleri, sanayi faaliyetleri, deniz taşımacılığı, kıyı kullanımı ve akarsular aracılığıyla denize ulaşan atıklar bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmelidir. Nitekim Yalova İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'nün 2024 yılı çevre durum raporunda da deniz çöpleri açısından kıyılardaki bilinçsiz kullanım, yolcu taşımacılığı, Marmara Denizi'ne dökülen akarsuların taşıdığı çöpler, rüzgar ve akıntı nedeniyle Türkiye'nin en fazla nüfusuna sahip İstanbul'un çöplerinin Altınova ilçesinde yer alan Hersek Lagünü'ne sürüklenmesi ve burada yoğun bir deniz çöpleri kirliliği oluşturması başlıca sorunlar olarak sıralanmaktadır.

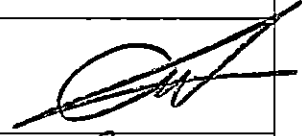
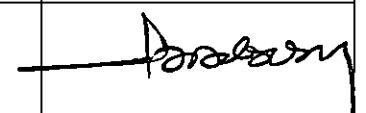
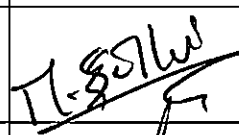
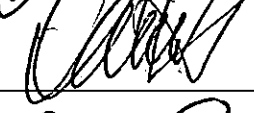
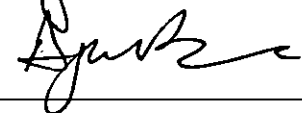
Deniz kirliliği, deniz ekosistemine zarar vermesinin yanı sıra balıkçılık faaliyetlerini, kıyı turizmini ve vatandaşların temiz ve güvenli plajlara erişimini de olumsuz etkileyebilecek sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle kirliliğin kaynağında önlenmesi, atık su arıtma sistemlerinin etkin biçimde işletilmesi, altyapı hatlarının düzenli olarak kontrol edilmesi, çevresel denetimlerin süreklilik kazanması ve kirlenmeden etkilenen alanlarda gerekli iyileştirme çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir.

Uygulanan idari yaptırımların caydırıcılığının, çevreye verilen zararın giderilmesine yönelik çalışmaların ve sorumlulukların yerine getirilip getirilmediğinin de değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle kamu kurumları ve yerel yönetimlerin sorumluluk alanlarında bulunan

tesislerde çevre güvenliğinin sağlanması, arıza ve taşma risklerinin önceden belirlenmesi, acil müdahale planlarının hazırlanması ve deniz suyu kalitesinin düzenli olarak izlenmesi önemlidir.

Yalova’da deniz kirliliğine neden olan etkenlerin, atık yönetimi ve arıtma altyapısındaki eksikliklerin, denetim süreçlerinin ve kurumlar arasındaki görev dağılımının bütün yönleriyle araştırılması gerekmektedir. Kirliliğe yol açan olayların tekrarlanmaması için alınması gereken teknik, idari ve hukuki tedbirlerin belirlenmesi; sorumlulukların açık biçimde ortaya konulması ve Marmara Denizi’nin korunmasına yönelik kalıcı bir yol haritası hazırlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir Meclis Araştırması açılması zorunludur.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
2. Nermi Yıldırım Koca	Haray	
3. ALİ KARASOĞA	USAÇ	
4. Can Arısoy	Tekirdağ	
5. Tüker Ateş	Bolu	
6. Yüksel Mansur Kiling	İstanbul	
7. Jale Nur SÖLÜ	Eskişehir	
8. Nurten Yontar	Pekirdağ	
9. R. Dr. T. NALBANTOĞLU	İzmir	
10. Vecdi Öndüç	Kırklareli	
11. Ali Öztuna	K Maraş	
12. Barış BEKTAŞ	Konya	
13. SEMRA DİNLER	ANKARA	
14. Aysu BAKOĞLU	Bartın	
15. Gelir Beker Kocaca	Denizli	

16.	K. ÖZT BİRBEROĞLU İST. M. V.	İSTANBUL	ÖZT
17.	Faik ÖZTAK	Tekirdağ	Faik Öztak
18.	Ediz İN	Edirne	İn
19.	İlhami Özcan AYGÜN	Tekirdağ	İlhami
20.	Kadim Durmaz	Tokat	K. Durmaz
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			